

بررسی میزان برخورداری کتاب هدیه‌های آسمانی دوم ابتدایی از مؤلفه‌های پدیده‌ی جهانی شدن

فاطمه محمدی

کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان

Mohammadi.fatemeh22@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تحلیل محتوای کتاب هدیه‌های آسمانی دوم ابتدایی بر مبنای مؤلفه‌های پدیده جهانی شدن انجام گرفت و مؤلفه‌های پژوهش شامل آموزش شهروندی، آموزش چند فرهنگی، آموزش صلح، آموزش محیط زیست و آموزش سلامت بودند. در این پژوهش کتاب هدیه‌های آسمانی دوم ابتدایی به عنوان یکی از منابع آموزشی مورد تحلیل قرار گرفت تا مشخص شود به چه میزان در راستای مؤلفه‌های آموزش جهانی حرکت کرده است. روش مورد استفاده در تحلیل محتوا، روش ویلیام رومی و واحد تحلیل صفحات (متن، پرسش‌ها، تمرین‌ها و تصاویر) که در مجموع ۱۱۵ صفحه را شامل می‌شد و جامعه آماری شامل یک جلد کتاب در سال ۱۳۹۹-۱۳۹۸ با عنوان هدیه‌های آسمانی دوم ابتدایی بوده و نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که بیشترین توجه به مؤلفه آموزش صلح و کمترین میزان توجه به مؤلفه‌ی آموزش محیط زیست می‌باشد، همچنین کتاب مذکور در زمینه پرداختن به مؤلفه‌های جهانی شدن غیرفعال می‌باشد چراکه ضریب درگیری عددی پایین تر از ۰/۵ می‌باشد.

واژگان کلیدی: تحلیل محتوا، ویلیام رومی، جهانی شدن

مقدمه

آموزش جهانی بر این مسئله تأکید دارد که آموزش باید دانش‌آموزان را به شیوه‌ای آماده سازد که بتوانند با حداقل مشکل با نیازهای جدید و پرشتاب و پرتغییری که در آن زندگی می‌کنند کنار بیایند. آموزش‌های ارائه شده در آن چه آموزش جهانی نامیده می‌شود باید به دانش‌آموزان کمک کند تا راه‌هایی را که از طریق آنها می‌توانند زندگی خود و دیگر انسان‌ها را در سراسر جهان غنی سازند کشف و به آنها عمل کنند و به طور کلی آموزش جهانی خواستار آن است که یادگیرندگان خود را به عنوان شهروند جهانی تلقی نمایند به طوری که شهروندان مذکور توانایی مقابله و آشنایی با مسائل جهانی را داشته باشند (کیا منش، ۱۳۸۳).

تحولات جهانی از جمله گسترش روزافزون دامنه‌ی ارتباطات با کمک پیشرفت‌های علمی و فناوریانه سبب به هم پیوستگی و در هم تنیدگی مسائل جهانی شده است این وضعیت جدید اقتضات و الزاماتی را در همه حوزه‌های تأثیرگذار زندگی انسان و در ابعاد فردی و اجتماعی به دنبال داشته و آموزش و پرورش به شکل عام و حوزه‌ی برنامه‌های درسی به شکل خاص نیز از این امر برکنار نبوده‌اند. در این زمینه می‌توان گفت که نهاد اجتماعی آموزش و پرورش چون سایر نهادها در خلأ عمل نمی‌کند و نه تنها جزیی از کل به حساب می‌آید بلکه در معادلات بین‌المللی نیز جزیی از کل نظام جهانی به شمار می‌رود و بالطبع با سایر جریان‌های اجتماعی در کنش متقابل است (علاقه بند، ۱۳۸۰).

انسان امروزه صرفاً موجودی منحصر در خانواده، جامعه و کشور خود نیست بلکه بخش جدایی ناپذیر از جهان بشری و مناسبات جهانی است ما چه بخواهیم و چه نخواهیم هر فردی متأثر از مناسبات جهانی است و به صورت موجود جهانی در آمده است از این رو برنامه‌های درسی باید بر مهارت‌های فردی مورد نیاز فراگیرنده مهارت‌های مورد نیاز زندگی جمعی و مهارت‌های مورد نیاز شهروند جهانی تأکید نمایند به طور کلی طراحان برنامه آموزش جهانی آموزش در راستای مسائل جهانی را از طریق اهداف جزئی‌تر و طرح مفاهیم خاصی نظیر محیط زیست، حقوق بشر، صلح، سلامتی و بهداشت، جامعه چندفرهنگی پیگیری می‌کنند (لطف آبادی، ۱۳۸۵).